

ผลของการเติมโลหะชนิดต่างๆบนตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีต่อการผลิตไฮโดรเจนจากปฏิกิริยา Methanol Steam Reforming

Effect of Addition of Various Metals into Cu/ZnO Catalyst on the Hydrogen Production from Methanol Steam Reforming

สมชัย อัครทิวา และ ธรรมนุญ อุคมนัน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมเคมี

51 ถนนเชื่อมสัมพันธ์ เขตหนองจอก กรุงเทพฯ 10530

โทร 988-3666 โทรสาร 9884040

E-mail:somchai@mut.ac.th

บทคัดย่อ

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาผลของการเติมโลหะแอลคาไล เช่น Na, K และโลหะทรานซิชัน เช่น Mn, Cr ลงในตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ด้วยวิธีการตกตะกอนร่วมและวิธีการฝังตัวแบบแห้งที่มีต่อประสิทธิภาพในการเกิดปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอล ก่อนการทดสอบปฏิกิริยาตัวเร่งปฏิกิริยาจะบำบัดโดยการรีดิวซ์ด้วยก๊าซผสมระหว่างไฮโดรเจนและไนโตรเจนที่ประกอบด้วยไนโตรเจน 3% ที่อุณหภูมิ 200°C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง อุณหภูมิในการทดสอบปฏิกิริยาอยู่ในช่วง 150-400°C ผลการทดลองพบว่าความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยาของตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีการเติมโลหะด้วยวิธีการทั้งตกตะกอนร่วมและฝังตัวแบบแห้งจะลดต่ำลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโลหะทรานซิชันและโลหะแอลคาไลไม่สามารถแสดงบทบาทที่สำคัญในการเป็นสารเพิ่มความว่องไวสำหรับตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO แต่กลับแสดงผลเชิงลบต่อประสิทธิภาพของตัวเร่งปฏิกิริยา นอกจากนี้ยังพบว่า การเผาตัวเร่งปฏิกิริยาที่อุณหภูมิสูงจะเพิ่มความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยาลดต่ำลง

Abstract

In this research work, the effect of addition of transition metals such as Mn, Cr and alkali metals such as Na, K into Cu/ZnO by coprecipitation and impregnation methods on the activity of methanol steam reforming were investigated. Prior to activity tests, the catalysts were pretreated with 3% H₂ balanced with N₂ at 200°C for 1 hr. Experiments were carried out at reaction temperature in the range of 150-400°C. The results showed that the activity of the modified catalysts were deteriorated, indicating that alkali metals and transition metals can not play important role as promoters in case of Cu/ZnO catalyst, but exhibited the negative effect on the performance of

catalysts. Furthermore, it also found that with increasing the calcination temperature of catalysts, its performance also decreased.

1. คำนำ

ในปัจจุบัน น้ำมันเชื้อเพลิงจากปิโตรเลียมเป็นเชื้อเพลิงที่มีผู้ใช้มากกว่าเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ ทั้งนี้เพราะมีโครงสร้างพื้นฐานต่างๆรองรับมากมาย เช่น การมีแหล่งผลิตที่กระจายอยู่ทั่วโลก กระบวนการผลิตที่ไม่สลับซับซ้อน มีระบบขนส่งที่สะดวกและมีสถานีบริการที่กระจายอยู่ทั่วไป เป็นต้น แต่เนื่องจากผลวิกฤตการณ์ทางด้านพลังงานและผลกระทบต่อทางด้านสิ่งแวดล้อมจากการใช้น้ำมันปิโตรเลียมนี้ ทำให้เกิดแนวความคิดที่จะหาแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงทดแทนชนิดอื่นที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ด้วยเหตุนี้ ไฮโดรเจนจึงเป็นแหล่งพลังงานทดแทนชนิดหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากไม่ก่อให้เกิดมลพิษโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อถูกใช้ในเซลล์เชื้อเพลิง ดังนั้น ในช่วงทศวรรษหลังนี้ จึงมีนักวิจัยที่ได้ให้ความสนใจที่จะผลิตยานพาหนะที่ใช้เซลล์เชื้อเพลิงแทนการใช้เชื้อเพลิงปิโตรเลียมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว แต่เนื่องจากไฮโดรเจนอยู่ในสถานะแก๊สที่สภาวะปกติและสามารถลุกติดไฟได้ง่าย จึงมักก่อให้เกิดปัญหาในการขนส่งและการจัดเก็บ แนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการแก้ปัญหาข้อจำกัดดังกล่าวคือการผลิตแก๊สไฮโดรเจนจากเมทานอลโดยปฏิกิริยา steam reforming ปฏิกิริยา partial oxidation หรือปฏิกิริยา decomposition ซึ่งการกระทำดังกล่าว จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหามารถขนส่งและการจัดเก็บได้เนื่องจากเมทานอลมีสถานะเป็นของเหลวที่อุณหภูมิห้อง

เนื่องจากตัวเร่งปฏิกิริยาจำพวกทองแดงเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่นิยมใช้ในการผลิตเมทานอล ดังนั้น ในงานวิจัยที่ผ่านมา จึงมีนักวิจัยหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาปฏิกิริยา steam reforming [1-4] ปฏิกิริยา partial oxidation [4] หรือปฏิกิริยา decomposition ของเมทานอล [5] โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาจำพวกทองแดงเหล่านั้น นอกจากนี้ Wu-Hsun Cheng และคณะ [6] ยังได้มีการพัฒนาตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/Cr/Mn ด้วยการเติม

สาร โปรโมเตอร์จำพวกแอลคาไลสำหรับปฏิกิริยา decomposition ของเมทานอลและพบว่าสารจำพวกแอลคาไลเหล่านี้สามารถเพิ่มการกระจายตัวของทองแดงซึ่งเป็นสารที่มีความไวต่อการเร่งปฏิกิริยา และในขณะเดียวกัน Raphael O.Idem และคณะ [7] ก็ได้มีการศึกษาถึงผลของการเติมสาร โปรโมเตอร์ชนิดต่างๆ เช่น Mn, Cr, Zn ลงในตัวเร่งปฏิกิริยา Cu-Al ที่มีต่อปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอลและพบว่าสารเหล่านี้จะช่วยเพิ่มจำนวน Cu^0 และ Cu^+ แต่กระนั้น ก็พบว่า ยังไม่มีงานวิจัยใดที่ได้ศึกษาถึงผลของการเติมสารจำพวกแอลคาไลและ Mn, Cr เหล่านี้บนตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีต่อปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอล ในงานวิจัยนี้ จึงจะได้ทำการศึกษาผลของการเติมโลหะชนิดต่างๆเหล่านั้นบนตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีต่อการผลิตไฮโดรเจนจากปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอล

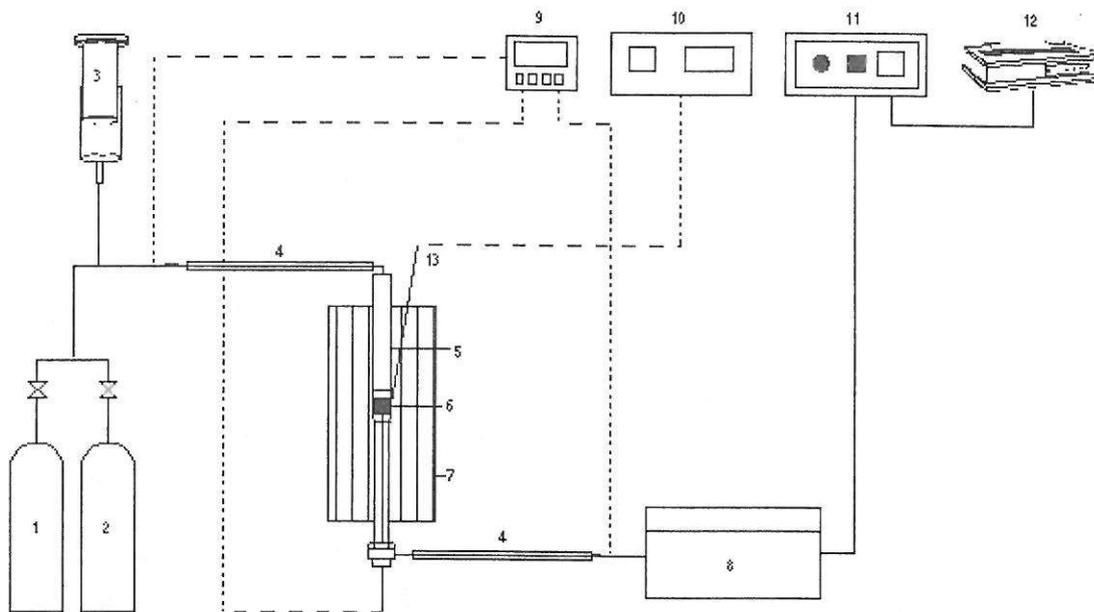
2. วิธีการทดลอง

2.1 การเตรียมตัวเร่งปฏิกิริยา

100 ml ที่อุณหภูมิ 65°C พร้อมกับกวนตลอดเวลา โดยมีอัตราการเติมเท่ากับ 2.5 ml/min หลังจากนั้น กวนต่ออีก 90 นาทีที่อุณหภูมิห้อง กรองตะกอนและอบที่อุณหภูมิ 100°C เป็นเวลา 1 คืน ต่อจากนั้น ทำการเผาตะกอนที่อุณหภูมิ 350°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หรือที่อุณหภูมิ 700°C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง และทิ้งให้เย็นในเตาเผาแล้วจึงนำไปอัด บดและร่อน ให้มีขนาดอนุภาค 40/60 mesh ส่วนตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO/M (M คือ Mn, Cr, Na, K ซึ่งมีปริมาณ 1% โดยน้ำหนัก)ถูกเตรียมขึ้นโดยวิธีการฝังตัวแบบแห้ง(เขียนย่อด้วย Im) และวิธีการตกตะกอนร่วม (เขียนย่อด้วย Co) ซึ่งคล้ายคลึงกับวิธีการดังได้กล่าวข้างต้นแต่มีข้อแตกต่างกันคือวิธีการแรกมีการหยดสารละลายเกลือไนเตรดของโลหะต่างๆที่มีปริมาณสารตามที่ต้องการลงบนตะกอน Cu/ZnO ก่อนที่จะนำไปเผา ส่วนวิธีการหลังมีการเติมสารเกลือไนเตรดในปริมาณที่ต้องการลงในสารละลาย $NaHCO_3$ ในระหว่างขั้นตอนการตกตะกอน

2.2 การทดสอบปฏิกิริยา

การทดสอบปฏิกิริยา steam reforming ถูกกระทำขึ้นภายใน

รูปที่ 1 แผนภาพแหล่งชุดอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบปฏิกิริยา ประกอบด้วย

1. ก๊าซไนโตรเจน	2. ก๊าซไฮโดรเจน	3. อุปกรณ์เปลี่ยนสาร	4. ลวดความร้อน
5. เครื่องปฏิกรณ์	6. ตัวเร่งปฏิกิริยา	7. เตาให้ความร้อน	8. เครื่องโครมาโทกราฟี
9. เครื่องอ่านอุณหภูมิ	10. เครื่องควบคุมอุณหภูมิ	11. เครื่องแปลงสัญญาณ	12. เครื่องบันทึกผล
13. เทอร์โมคัปเปิล			

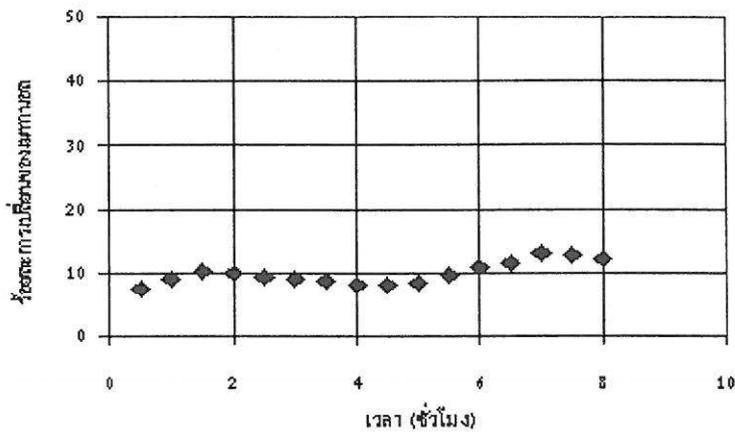
เนื่องจากในงานวิจัยที่ผ่านมา [3] เราพบว่าตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ซึ่งมีอัตราส่วนเชิงโมลระหว่าง Cu/Zn เท่ากับ 1:1 เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีความไวต่อการเกิดปฏิกิริยาดีที่สุด ดังนั้นตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ซึ่งมีอัตราส่วนเชิงโมลดังกล่าวจึงได้ถูกเตรียมขึ้นโดยวิธีการตกตะกอนร่วมซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ นำสารละลายผสมระหว่าง $Cu(NO_3)_2 \cdot 3H_2O$ (1 M) กับ $Zn(NO_3)_2 \cdot 6H_2O$ (1 M) จำนวน 50 ml เติมลงในสารละลาย $NaHCO_3$ ซึ่งใช้เป็นสารตกตะกอนที่มีความเข้มข้น 1.2 M จำนวน

ในเครื่องปฏิกรณ์แบบเบดนิ่ง (รูปที่ 1) ก่อนการทดสอบ ตัวเร่งปฏิกิริยาปริมาณ 0.4 กรัมถูกบดบดขึ้นต้นภายใต้สภาวะของอากาศ ที่อุณหภูมิ 350 °C ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่สูงเพียงพอที่จะเปลี่ยนตัวเร่งปฏิกิริยาเป็นรูปของโลหะออกไซด์ หลังจากนั้น ตัวเร่งปฏิกิริยาถูกรีดิวซ์ด้วยก๊าซผสมซึ่งประกอบด้วยก๊าซไฮโดรเจน 3%และก๊าซไนโตรเจน 97% ด้วยอัตราการไหลรวม 103 ml/min ที่อุณหภูมิ 200°C ซึ่งเป็นอุณหภูมิต่ำสุดที่สามารถเปลี่ยน CuO ให้อยู่ในรูปของโลหะ Cu [6] เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ต่อจากนั้น

จึงทำการป้อนสารละลายผสมระหว่างน้ำและเมทานอลที่มีสัดส่วนโดยโมลเท่ากับ 1.2:1 เข้าสู่เครื่องปฏิกรณ์ด้วยเครื่องป้อนสารด้วยอัตราการไหล 10 ml/hr สารละลายถูกทำให้กลายเป็นไออย่างรวดเร็วภายใต้บรรยากาศของแก๊สไนโตรเจนก่อนผ่านเข้าสู่เบดของตัวเร่งปฏิกิริยา อัตราการไหลของแก๊สโดยรวมที่ทางเข้าเท่ากับ 100 ml/min ปฏิกิริยาถูกดำเนินที่อุณหภูมิ 150-400°C ภายใต้สภาวะความดันบรรยากาศ ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นถูกวิเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟีแบบ TCD และบันทึกผลด้วยเครื่อง C-R6A Chromatopack (Shimadzu)

3. ผลการทดลอง

ผลของเวลาที่ใช้ในการทดสอบปฏิกิริยาของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน (% conversion) ของเมทานอลได้แสดง

รูปที่ 2 ผลของเวลาที่ใช้ในการทดสอบปฏิกิริยาของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีต่อค่าร้อยละการเปลี่ยนของเมทานอลที่อุณหภูมิ 250 °C

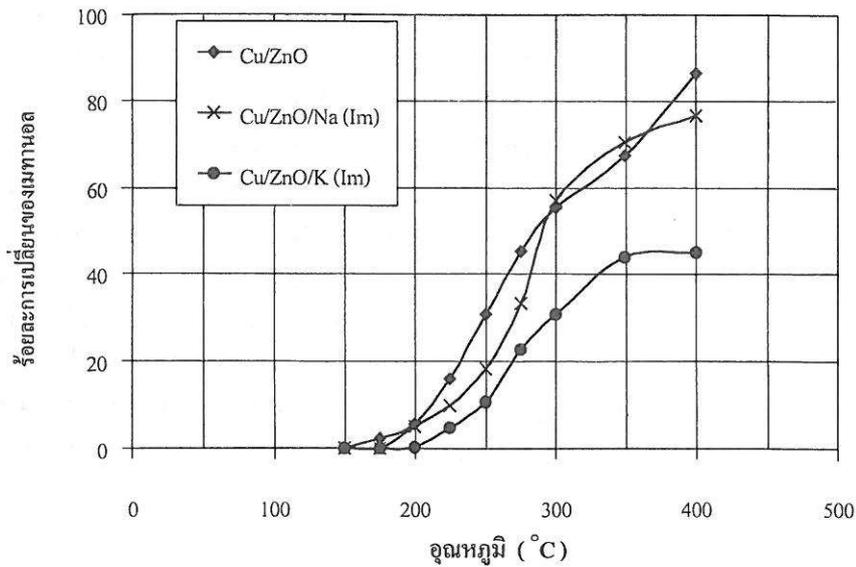
ดังรูปที่ 2 จากรูปจะเห็นได้ว่า เมื่อเวลาผ่านไป 8 ชั่วโมง ความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยาของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ยังคงไม่มีความเปลี่ยนแปลงมากนักซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวเร่งปฏิกิริยาที่เตรียมขึ้นนั้นมีความเสถียรภายใต้สภาวะการทดลอง นอกจากนี้ ยังพบว่า CO₂ และ H₂ เป็นผลิตภัณฑ์หลักของปฏิกิริยา

เพื่อทำการศึกษาผลของการเติมโลหะชนิดต่างๆบนตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีต่อความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอล ตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่ถูกเติมด้วยโลหะจำพวกแอลคาไล เช่น Na, K และโลหะ Mn, Cr โดยวิธีการฝังตัวแบบแห้งและเผาที่อุณหภูมิ 350°C ถูกนำมาทดสอบปฏิกิริยา จากผลการทดสอบพบว่า การเติมโลหะแอลคาไลซึ่งแสดงดังรูปที่ 3 จะมีผลทำให้ตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีความว่องไวในการทำปฏิกิริยาลดต่ำลงเมื่อเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยาที่ไม่มีการเติมโลหะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเติมโลหะ K จะทำให้ตัวเร่ง

ปฏิกิริยามีความว่องไวในการทำปฏิกิริยาค่าต่ำกว่าการเติมโลหะ Na อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าในกรณีของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO โลหะ Na และ K ไม่ได้แสดงบทบาทช่วยเพิ่มการกระจายตัวของโลหะ Cu ในตัวเร่งปฏิกิริยาแต่อย่างใดดังที่ Wu-Hsun Cheng และคณะ [6] ได้พบในกรณีของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/Cr/Mn แต่กลับส่งผลทำให้การทำงานร่วมกันระหว่าง Cu และ ZnO ในการเร่งปฏิกิริยามีประสิทธิภาพลดต่ำลง เนื่องจากการตรวจสอบการกระจายตัวของทองแดงต้องอาศัยเทคนิคพิเศษโดยการออกซิเดชันด้วย N₂O ซึ่งเป็นวิธีที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน การวิจัยครั้งนี้เห็นว่าโลหะแอลคาไลไม่ได้ช่วยทำให้ประสิทธิภาพของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ดีขึ้น จึงไม่ได้มีการตรวจสอบการกระจายตัวดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ผลการทดลองนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sodesawa และคณะ [3] ที่ทำการศึกษากาการผลิตก๊าซไฮโดรเจนจาก

ปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอลโดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา Cu-SiO₂ ที่มีการเติม Li₂O และ Na₂O และพบว่าความว่องไวของตัวเร่งปฏิกิริยาค่าต่ำกว่าตัวเร่งปฏิกิริยา Cu-SiO₂ ที่ไม่มีการเติมโลหะใดๆ

ในขณะที่ผลของการเติมโลหะ Mn และ Cr ซึ่งแสดงดังรูปที่ 4 ก็ไม่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเกิดปฏิกิริยา steam reforming ของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ได้เช่นกัน และยังพบว่า การเติม Mn จะให้ผลเชิงลบมากกว่า Cr ซึ่งผลการทดลองนี้ให้ผลแตกต่างจากงานวิจัยของ Raphael O. Idem และคณะ [5] ที่พบว่าในกรณีของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu-Al การเติมโลหะทรานซิชัน เช่น Mn, Cr จะช่วยเพิ่มความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยา steam reforming เนื่องจากการเติมโลหะเหล่านั้น จะทำให้เกิดผลของ ligand กล่าวคือ จะเกิด CuMnO₂ หรือ Cu₂Cr₂O₇ ขึ้นซึ่งจะมีผลทำให้ทองแดงที่มีสถานะออกซิเดชัน +1 เพิ่มขึ้น โดยเชื่อว่า Cu⁺ นี้ จะทำให้ความสามารถในการแตกพันธะ O-H ของเมทานอลกลายเป็น methyl formate ซึ่งเป็นขั้นตอนควบคุมในกลไกของการเกิดปฏิกิริยา

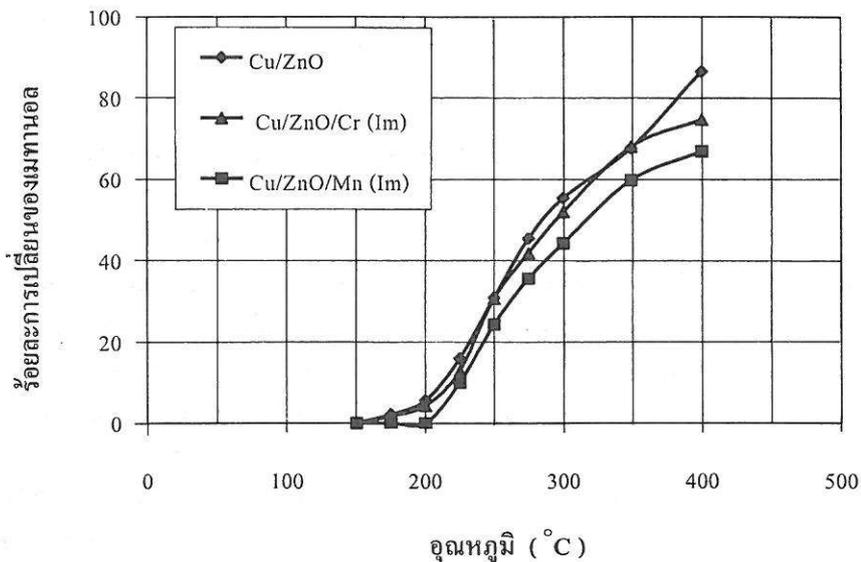
รูปที่ 3 ผลของการเติมโลหะ Na และ K ลงในตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO โดยวิธีการฝังตัวแบบแห้งและเผาที่อุณหภูมิ 350°C ที่มี

ต่อร้อยละของการเปลี่ยนเมทานอลเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO

steam reforming เพิ่มขึ้น แต่จากผลการทดลองนี้ที่ไม่เป็นเช่นนั้น อาจเนื่องมาจากผลของ ligand ไม่ได้แสดงบทบาทในกรณีนี้ที่ตัวรองรับเป็น ZnO

การที่โลหะแอลคาไล และโลหะทรานซิชันไม่สามารถช่วยเพิ่ม

Cu/ZnO/Cr โดยวิธีการดกตะกอนร่วมนำมาทดสอบปฏิกิริยาเพื่อเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยาที่ถูกเตรียมขึ้น โดยวิธีการฝังตัวแบบแห้งซึ่งผลการทดลองได้แสดงดังในรูปที่ 5 จากผลการทดลองพบว่าร้อยละการเปลี่ยนของเมทานอลของตัวเร่งปฏิกิริยาที่เตรียมขึ้นโดยการดกตะกอน

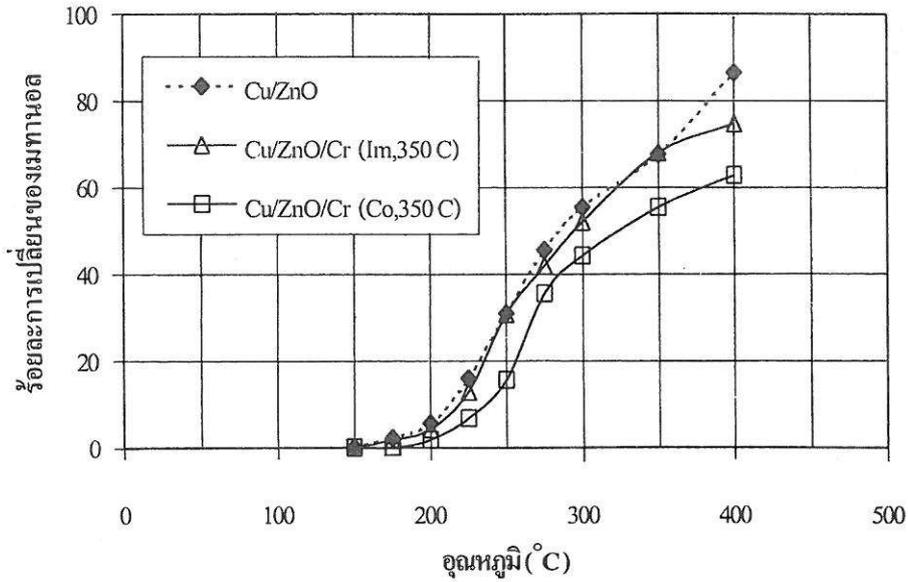

รูปที่ 4 ผลของการเติมโลหะ Mn และ Cr ลงในตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO โดยวิธีการฝังตัวแบบแห้งและเผาที่อุณหภูมิ 350°C ที่มี

ต่อร้อยละของการเปลี่ยนเมทานอลเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO

ประสิทธิภาพในการเกิดปฏิกิริยา steam reforming ได้ในกรณีของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO นั้น อาจเป็นเพราะวิธีการเตรียมตัวเร่งที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น เพื่อทำการศึกษถึงผลกระทบดังกล่าว จึงเตรียมตัวเร่งปฏิกิริยา

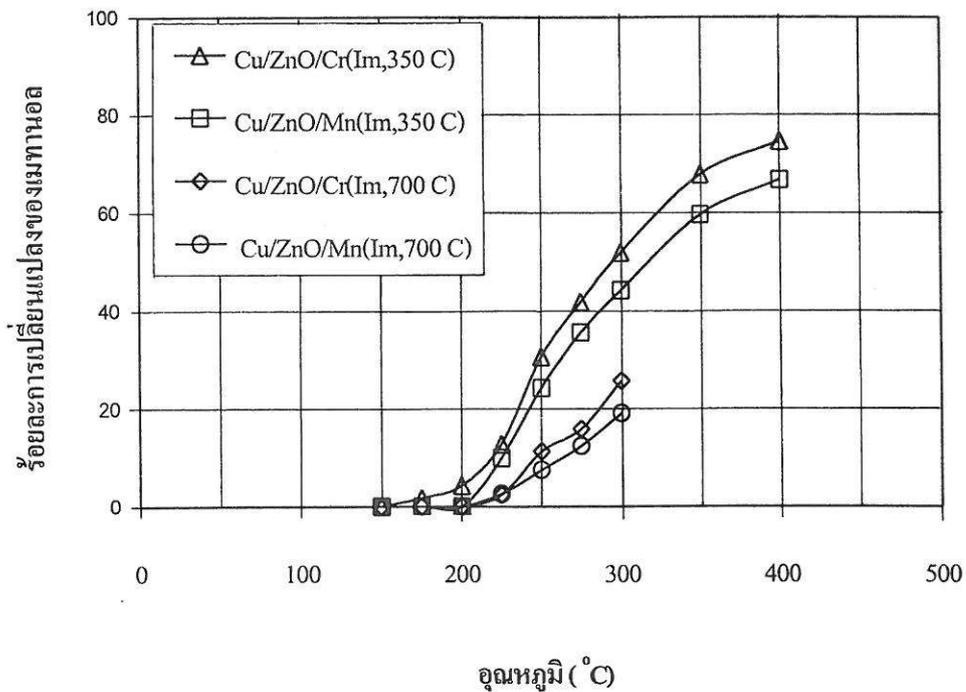
ร่วมลดต่ำลงราว 10% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพของตัวเร่งปฏิกิริยาไม่สามารถถูกปรับปรุงให้ดีขึ้นได้โดยวิธีการดกตะกอนร่วมเช่นกัน

รูปที่ 5 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO และตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO/Cr ที่ถูกเตรียมขึ้นโดยวิธีการคดตะกอนร่วมและฝังตัวแบบแห้งและเผาที่อุณหภูมิ 350°C

นอกจากนี้ ยังได้ทำการศึกษาถึงผลของอุณหภูมิที่ใช้ในการเผาตัวเร่งปฏิกิริยาในขั้นตอนการเตรียมที่มีต่อความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยาโดยเลือกเผาที่อุณหภูมิ 700 °C เพื่อเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยาที่ถูกเผาที่อุณหภูมิ 350 °C สาเหตุที่เลือกเผาตัวเร่งปฏิกิริยาที่อุณหภูมิ 700 °C อีกครั้ง เนื่องจากตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/Al ที่ถูกโปรโมตด้วย Mn หรือ Cr ซึ่งถูกเตรียมขึ้นโดย Raphael O.Idem และคณะ [7] ได้

ถูกเผาที่ 700 °C ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการยืนยันให้แน่ชัดว่าอุณหภูมิที่ใช้ในการเผาตัวเร่งปฏิกิริยาจะมีผลต่อความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยาอย่างไร ซึ่งจากผลการทดลองที่แสดงดังรูปที่ 6 พบว่าแม้ตัวเร่งปฏิกิริยาถูกเผาที่อุณหภูมิสูงขึ้นจาก 350 °C เป็น 700 °C ก็ไม่มีผลทำให้ตัวเร่งปฏิกิริยามีความว่องไวดีขึ้นแต่กลับลดต่ำลง ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่าการเผาตัวเร่งปฏิกิริยาที่อุณหภูมิสูงขึ้นอาจมีผลทำให้โลหะ Cu ที่เป็นสารที่มีความ

รูปที่ 6 ผลของอุณหภูมิที่ใช้ในการเผาตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่มีการเติมโลหะ Mn และ Cr โดยวิธีการฝังตัวแบบแห้งที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยนแปลงของเมทานอลพร้อมทั้งเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO ที่ไม่มีการเติมโลหะใดๆ

ว่องไวต่อการเกิดปฏิกิริยาเกิดการหลอมตัวซึ่งส่งผลกระทบต่ออัตราการลดลงของพื้นที่ผิวของตัวเร่งปฏิกิริยา

4. สรุป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้เราทราบว่า การเติมโลหะ Na, K, Mn และ Cr ลงในตัวเร่งปฏิกิริยา Cu/ZnO โดยวิธีฝังตัวแบบแห้งหรือตกตะกอนร่วมต่างก็ไม่สามารถที่จะช่วยเพิ่มความว่องไวในการเกิดปฏิกิริยา steam reforming ของเมทานอลได้ แต่ในทางตรงกันข้าม กลับมีผลทำให้ประสิทธิภาพของตัวเร่งปฏิกิริยาลดลง นอกจากนี้ การเผาตัวเร่งปฏิกิริยาที่อุณหภูมิสูงขึ้นในระหว่างการเตรียมจะส่งผลทำให้ประสิทธิภาพของตัวเร่งปฏิกิริยาลดลงเช่นกัน

5. กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยนี้สามารถถูกล่วงไปด้วยดีเนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครที่ได้ให้การสนับสนุนทุนวิจัยส่วนหนึ่งซึ่งผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ผู้เขียนยังต้องขอขอบคุณผู้ร่วมงานซึ่งประกอบด้วย นางสาวพิมพ์นิต สือเจริญกิจ และ นายกฤษดา แซ่หลี ไว้ ณ ที่นี้เช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] G.-C. Shen, S.I. Fujita, S. Matsumoto, and N. Takezawa, "Steam Reforming of Methanol on Binary Cu/ZnO Catalysts: Effects of Preparation Condition upon Precursors, Surface Structure and Catalytic Activity", *J. Molecular Catalysis A: Chemical* vol. 124, Mar 1997, pp. 123-136.
- [2] B.A. Peppley, J.C. Amphlett, L.M. Kearns, and R.F. Mann, "Methanol-Steam Reforming on Cu/ZnO/Al₂O₃, Part I: the Reaction network", *Appl. Catal. A: General* vol. 179, Aug. 1999, pp. 21-29.
- [3] S. Akaratiwa, T. Udomman, J. Ponbubpha, and S. Naovaratjirawat, "Study of Steam Reforming of Methanol Over Cu/ZnO Catalysts" *Proceeding of Regional Symposium of Chemical Engineering, Singapore, Dec. 2000, RE.5-6.*
- [4] W.-H. Cheng, "Reaction and XRD Studies on Cu Based methanol decomposition Catalysts: Role of constituents and Development of High-activity Multicomponent catalysts", *Appl. Catal. A: General* vol. 130, Apr. 1995, pp. 13-30.
- [5] L.Alejo, R.Lago, M.A. Pena, and J.L.G. Fierro, "Partial Oxidation of Methanol to Produce Hydrogen Over Cu-Zn-based Catalysts", *Appl.Catal.A: General* vol.162, Mar, 1997, pp.281-297.
- [6] W.-H. Cheng, C.-Y. Shiau, T. H. Liu, H. L. Tung, J.-F. Lu, and C. C. Hsu., "Promotion of Cu/Cr/Mn catalyst by alkali additives in methanol decomposition," *Appl. Catal. A: General* Vol 170, 1998, pp. 215-224.
- [7] R.O. Idem and N. N. Bakhshi., "Production of Hydrogen from Methanol over Promoted Coprecipitated Cu - Al Catalysts: The Effects of Various Promoters and Catalyst Activation Methods," *Ind. Eng. Chem., Vol. 34, No 5, 1995, pp. 1548-1557.*